

MODUŁ / SYLABUS
CYKL KSZTAŁCENIA 2024-2027
Wydział Nauk o Zdrowiu
Powiślańska Szkoła Wyższa

Kierunek:	RATOWNICTWO MEDYCZNE			
Profil kształcenia:	praktyczny			
Nazwa jednostki realizującej moduł/przedmiot:	Wydział Nauk o Zdrowiu			
Kontakt (tel./email):	tel. 55 279 17 68 e-mail: dziekanat@psw.kwidzyn.edu.pl			
Osoba odpowiedzialna za przedmiot:				
Osoba(y) prowadząca(e):	Według planu studiów			
Poziom studiów:	I stopnia (licencjackie)			
Rodzaj studiów:	niestacjonarne			
Rok i semestr studiów:	Rok studiów: I II III X		Semestr studiów: 1 2 3 4 5 6 X	
Nazwa modułu/przedmiotu:	LECZENIE BÓLU W ZESPÓŁACH RATOWNICTWA MEDYCZNEGO		Liczba punktów ECTS: 3	Kod modułu
Typ modułu/ przedmiotu:	obowiązkowy ☐ fakultatywny ☐ do wyboru X			
Rodzaj modułu/ przedmiotu odnoszący się do przygotowania zawodowego:	nauki podstawowe ☐ nauki behawioralne i społeczne ☐ nauki kliniczne X praktyki zawodowe ☐			
Język wykładowy:	polski			
Formy realizacji zajęć	Forma nakładu pracy studenta - liczba godzin		Sumaryczne obciążenie pracą studenta	Liczba punktów ECTS
	Godziny z udziałem nauczyciela	BUNA (czas pracy własnej studenta)		
Wykłady (W)				
Seminarium (S)				
E-wykłady (eW)				
Ćwiczenia (C)	18	32	50	2
Czytanie wskazanej literatury		17		
Przygotowanie zleconego zadania		5		
Przygotowanie do zaliczenia		10		
Zajęcia praktyczne (ZP)	16	9	25	1
Przygotowanie do ZP		12		
Przygotowanie BUNA		6		
Praktyki zawodowe (PZ)				
Razem	34	41	75	3
Metody dydaktyczne Ekspozująca – prezentacja metod diagnostycznych oraz analizatorów laboratoryjnych, Aktywizująca – analiza przypadków, Praktyczna – ćwiczenia, zajęcia praktyczne, metoda jigsaw, Samokształceniowa – moduły zadaniowe.				
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi A. Wymagania formalne: farmakologia, medycyna ratunkowa B. Wymagania wstępne: wiedza i umiejętności z zakresu farmakologii i medycyny ratunkowej				

Cele przedmiotu		
C 1. Zapoznanie studenta z patofizjologią bólu ostrego i przewlekłego.		
C 2. Zapoznanie z problematyką roli analgezji w procesie skutecznego leczenia.		
C 3. Nabycie wiedzy z zakresu leczenia bólu w warunkach ratownictwa medycznego		
Macierz efektów uczenia się dla modułu /przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się oraz formy realizacji zajęć dydaktycznych		
Numer szczegółowego efektu uczenia się/ Student, który zaliczy moduł (przedmiot) wie/rozumie/potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się	Forma realizacji zajęć dydaktycznych * wpisz symbol
C.W19. zna i rozumie metody ograniczania bólu, ze szczególnym uwzględnieniem farmakoterapii dzieci;	Kolokwium ustne i realizacja zleconego zadania	Ć
C.W20. zna i rozumie skale oceny bólu i możliwości wdrożenia leczenia przeciwbólowego przez ratownika medycznego;	Kolokwium ustne i realizacja zleconego zadania	Ć/BUNA
C.W26. zna i rozumie przyczyny i rodzaje bólu w klatce piersiowej oraz jego diagnostykę;	Kolokwium ustne i realizacja zleconego zadania	Ć/BUNA
C.W37. zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w bólach głowy i chorobach naczyniowych mózgu, w szczególności w udarze mózgu oraz padaczkę;	Kolokwium ustne i realizacja zleconego zadania	Ć/ZP/BUNA
C.U29. potrafi stosować leczenie przeciwbólowe;	Kolokwium ustne i realizacja zleconego zadania	Ć/ZP/BUNA
C.U30. potrafi oceniać stopień nasilenia bólu według znanych skal;	Kolokwium ustne i realizacja zleconego zadania	Ć/ZP/BUNA
K.01 aktywnie słuchania, nawiązuje kontakty interpersonalne, skutecznie i z empatią porozumiewa się z pacjentem;	Przedłużona obserwacja, ocena 360°, samoocena	ZP
K.02 dostrzega czynniki wpływające na reakcje własne i pacjenta;	Przedłużona obserwacja, ocena 360°, samoocena	ZP
K.03 jest gotów do samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw;	Przedłużona obserwacja, ocena 360°, samoocena	Ć/ZP
K.04 organizuje pracę własną i współpracuje w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;	Przedłużona obserwacja, ocena 360°, samoocena	ZP
K.05 dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia, dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	Przedłużona obserwacja, ocena 360°, samoocena	Ć/ZP/BUNA
K.06 kieruje się dobrem pacjenta.	Przedłużona obserwacja, ocena 360°, samoocena	ZP
*W-wykład; S-seminarium; EL- e-learning; Ć-ćwiczenia; ZP-zajęcia praktyczne; PZ-praktyki zawodowe		
PRZYKŁADOWE METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ w zakresie wiedzy (wykłady/konwersatoria): egzamin ustny (<i>niestandaryzowany, standaryzowany, tradycyjny, problemowy</i>); egzamin pisemny – student generuje / rozpoznaje odpowiedź (<i>esej, raport; krótkie strukturyzowane pytania /SSQ/; test wielokrotnego wyboru /MCQ/; test wielokrotnej odpowiedzi /MRQ/; test dopasowania; test T/N; test uzupełniania odpowiedzi</i>), w zakresie umiejętności (ćwiczenia/konwersatoria): Egzamin praktyczny; Obiektywny Strukturyzowany Egzamin Kliniczny /OSCE/; Mini-CEX (mini – clinical examination); Realizacja zleconego zadania; Projekt, prezentacja w zakresie kompetencji społecznych: esej refleksyjny; przedłużona obserwacja przez opiekuna / nauczyciela prowadzącego; Ocena 360° (opinie nauczycieli, kolegów/koleżanek, pacjentów, innych współpracowników); Samoocena (w tym portfolio) BUNA – praca własna studenta weryfikowana jest poprzez ocenę stopnia realizacji założonych efektów uczenia się: test sprawdzający wiedzę studenta z określonej w sylabusie tematyki, ale także poprzez prace zaliczeniowe, projekty, prezentacje i wszelkie inne prace śródsesemestralne.		
TREŚCI PROGRAMOWE		
Problematyka ćwiczeń Z udziałem nauczyciela: <ul style="list-style-type: none"> Mechanizmy powstawania bólu. Ocena nasilenia bólu za pomocą różnych skal. Zasady stosowania leków przeciwbólowych, drabina analgetyczna WHO. Nieopiodowe i Opiodowe leki przeciwbólowe. Niefarmakologiczne metody uśmierzania bólu. Monitorowanie postępowania przeciwbólowego 		

<ul style="list-style-type: none"> • Możliwe niekorzystne interakcje leków w farmakoterapii bólu w praktyce ratownika medycznego. • Zagrożenia i przeciwdziałania w przypadku przedawkowania leków stosowanych w terapii bólu. • Podstawy prawne i możliwości stosowania leków przeciwbólowych przez ratowników medycznych. • Kompetencje ratownika medycznego, a skuteczność postępowania przeciwbólowego. <p>BUNA:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Farmakoterapia bólu u dzieci. • Farmakoterapia bólu u kobiet ciężarnych, karmiących oraz u osób w podeszłym wieku. • Zasady postępowania w bólach pourazowych, nowotworowych oraz innych ostrych zespołach bólowych. <p>Zajęcia praktyczne: Z udziałem nauczyciela:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leczenie bólu pourazowego u pacjentów dorosłych na miejscu zdarzenia. • Alternatywne drogi podawania leków przeciwbólowych w ratownictwie medycznym. • Zastosowanie ketaminy w farmakoterapii bólu w ratownictwie medycznym. • Postępowanie przeciwbólowe w zespołach ratownictwa medycznego w okresie przedszpitalnym. • Kojarzenie leków stosowanych w ratownictwie medycznym w farmakoterapii bólu. • Najczęstsze błędy w farmakoterapii bólu w ratownictwie medycznym. • Leczenie bólu w ratownictwie medycznym w szczególnych populacjach pacjentów. • Prawo pacjenta do leczenia przeciwbólowego w postępowaniu przedszpitalnym. <p>BUNA:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leczenie bólu w ratownictwie medycznym w szczególnych populacjach pacjentów 			
Wykaz literatury			
<p>Wykaz literatury</p> <p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wordliczek J., Dobrogowski J.: Leczenie bólu, PZWL, Warszawa 2022. 2. Mitrega K.A., Krzemiński T.F.: Farmakologia i farmakoterapia dla ratowników medycznych. Edra Urban & Partner, 2017. 3. Kleszczyński J., Zawadzki M.: Leki w ratownictwie medycznym. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2022. 4. USTAWA z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz.U. 2021 poz. 2053) 5. Ładny J.R., Wojewódzka-Żeleznikowicz M.: Leki w medycynie ratunkowej i intensywnej terapii, Edra Urban & Partner 2019. 6. Czekirda M.: Obliczanie dawek leków, PZWL, Warszawa 2017. 7. Dobre praktyki leczenia bólu u osób dorosłych w podstawowych zespołach ratownictwa medycznego, Ministerstwo Zdrowia, 2019 <p>B. Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Woron J., Filipczak – Bryniarska I. Wybór leku w farmakoterapii bólu, Anestezjologia i Ratownictwo 2010; 4; 510 – 513. 2. Szyller J., Koral M., Zyśko D., Analiza zastosowania opioidowych leków przeciwbólowych przez ratowników medycznych w zespołach podstawowych ratownictwa medycznego 2013; 7: 165-172. 3. Bryja M., Kosioski S., Wojtaszowicz R., Badanie bólu przez ratowników medycznych, Anestezjologia i ratownictwo 2013; 7: 139-144. 			
Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne			
<p>Sposób zaliczenia</p> <ul style="list-style-type: none"> — Ćwiczenia – zaliczenie z oceną — Zajęcia praktyczne – zaliczenie z oceną <p>Formy i kryteria zaliczenia</p> <p>Kryteria oceny ćwiczeń</p> <p>Podstawę do uzyskania zaliczenia na ocenę stanowi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — obecność 100%; potwierdzona wpisem na liście obecności, — aktywny udział w ćwiczeniach (włączanie się do dyskusji inicjowanej przez wykładowcę, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie ćwiczeń,) — poprawna, oceniona pozytywnie odpowiedź ustna na 3 pytania z zakresu treści odnoszących się do efektów uczenia się z dziedziny wiedzy i umiejętności, zadane studentowi w czasie trwania ćwiczeń, <p>Kryteria oceny –odpowiedź ustna</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ocena</th><th>Kryterium</th></tr> </thead> </table>		Ocena	Kryterium
Ocena	Kryterium		

Bardzo dobra	Poprawna, pełna, samodzielna odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi przez prowadzącego zajęcia
Dobra	Poprawna, wymagająca nieznacznego ukierunkowania przez nauczyciela, odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi
Dostateczna	Poprawna, niepełna, wymagająca znacznego ukierunkowania przez nauczyciela odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi
Niedostateczna	Brak odpowiedzi lub niepoprawna odpowiedź na każde z 3 pytań zadanych studentowi

Kryteria oceny zajęć praktycznych

Warunki zaliczenia

- 100% obecność na zajęciach, punktualność, obowiązkowość, odpowiedzialność, kultura osobista,
- uzyskanie pozytywnego zaliczenia umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych – osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się, czyli pozytywne zaliczenie każdego zadania według załączonych kryteriów, w tym:
 - posługiwanie się terminologią medyczną stosowaną w diagnostyce, terapii, określaniu symptomów choroby,
 - znajomość procedur postępowania w podstawowych i specjalistycznych badaniach i zabiegach diagnostyczno-leczniczych,
 - znajomość związku przyczynowo-skutkowego w schorzeniach, możliwych powikłań, następstw choroby, postępowania ratunkowego i możliwości terapii,
- oraz
 - umiejętność nawiązywania kontaktów interpersonalnych,
 - współpraca z zespołem terapeutycznym,
 - poszanowanie godności pacjenta, prawa do intymności,
 - poszanowanie prawa pacjenta do informacji i współudziału w podejmowanych decyzjach w zakresie podejmowania i wykonywania czynności,
 - zachowanie tajemnicy zawodowej,
- a także
 - prawidłowe udokumentowanie wykonanych czynności

Kryteria oceny umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych (0-2 pkt za każdy element): zasady, sprawność, skuteczność, samodzielność, komunikowanie, postawa.

Student otrzymuje pozytywną ocenę po uzyskaniu co najmniej 6 punktów za elementy realizacji zleconego zadania.

Liczba punktów	Kryteria oceny poszczególnych elementów działania (wykonania zadania/ćwiczenia) przez studenta					
	Zasady	Sprawność	Skuteczność	Samodzielność	Komunikowanie	Postawa
2	przestrzega zasad, właściwa technika i kolejność wykonania czynności, skrupulatnie dokumentuje wykonane czynności	czynności wykonuje pewnie, energicznie	postępowanie uwzględnia sytuację pacjenta, osiąga cel	planuje i wykonuje działania samodzielnie	poprawny, samodzielny, skuteczny dobór treści	analizuje swoje postępowanie, współpracuje z zespołem terapeutycznym, pełna identyfikacja z rolą zawodową
1	przestrzega zasad po ukierunkowaniu dokumentuje wykonane czynności po ukierunkowaniu	czynności wykonuje mało pewnie, po krótkim zastanowieniu	nie zawsze uwzględnia sytuację zdrowotną pacjenta, osiąga cel po ukierunkowaniu	wymaga przypomnienia i ukierunkowania w niektórych działaniach	wymaga naprowadzania, ukierunkowania w wyborze treści	ma trudności w krytycznej ocenie i analizie swojego postępowania, we współpracy z zespołem terapeutycznym oraz w identyfikacji z rolą zawodową
0	nie przestrzega zasad, chaotycznie wykonuje działania, nie dokumentuje wykonanych czynności	czynności wykonuje niepewnie, bardzo wolno	nie bierze pod uwagę indywidualnej sytuacji pacjenta, nie osiąga celu	wymaga stałego naprowadzania i przypominania w każdym działaniu	nie potrafi utrzymać kontaktu werbalnego z pacjentem	nie potrafi krytycznie ocenić i analizować swojego postępowania, nie współpracuje z zespołem terapeutycznym, nie identyfikuje się z rolą zawodową

SKALA OCEN:

11-12 punktów - bdb (5.0)

9-10 punktów - db plus (4.5)

8 punktów - db (4.0)
7 punktów - dst plus (3.5)
6 punktów - dst (3.0)

Kryteria oceny BUNA - samodzielna praca studenta (trzy możliwości oceny BUNA)

Kryteria oceny BUNA- projekt

Kryteria oceny	Ocena: zal/nzal
Zgodność treści pracy z przedmiotem kształcenia	
Ocena merytoryczna pracy	
Ocena doboru i wykorzystania źródeł	
Ocena formalnej strony pracy (przypisy, język)	
*(zalecenia do pracy)	
	(ocena) (podpis)

* jeżeli któreś z kryteriów nie jest spełnione, należy poprawić pracę wg zaleceń wykładowcy i/lub

Kryteria oceny BUNA –odpowiedź ustna

Ocena	Kryterium
Bardzo dobra	Poprawna, pełna, samodzielna odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi przez prowadzącego zajęcia
Dobra	Poprawna, wymagająca nieznacznego ukierunkowania przez nauczyciela, odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi
Dostateczna	Poprawna, niepełna, wymagająca znacznego ukierunkowania przez nauczyciela odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi
Niedostateczna	Brak odpowiedzi lub niepoprawna odpowiedź na każde z 3 pytań zadanych studentowi

- OCENA KOŃCOWA Z PRZEDMIOTU:
 - średnia arytmetyczna z wszystkich form kształcenia

Ocena końcowa jest przeliczana według kryteriów:

3,0 -3,24 – dostateczny (3,0)
3,25 -3,74 – dostateczny (3,5)
3,75 -4,24 – dobry (4,0)
4,25-4,74 – dobry plus (4,5)
4,75 -5,0 – bardzo dobry (5,0)

Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:

Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim lub innych przyczyn losowych. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.

Zarówno student powracający z urlopu dziekańskiego, jak i student powtarzający rok, ma obowiązek uczęszczania na wszystkie zajęcia oraz przystąpienia do egzaminu, jedynie w przypadku uzyskania z egzaminu w danym roku oceny co najmniej dostatecznej (3.0) student powtarzający rok z powodu innego przedmiotu może być zwolniony z konieczności uczęszczania na zajęcia, zdawania i zaliczania przedmiotu.

Akceptacja:
Prorektor ds. Dydaktycznych